KONKURENTSIAMET

ÄRAKIRI

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS
Märge tehtud: 07.08.2025
Kehtiv kuni: 07.08.2030
Alus: AvTS § 35 lg 1 p 17 teave, mille avalikustamine võib kahjustada ärisaladust
Teabevaldaja: Konkurentsiamet

MM Grupp OÜ

Meie: 07.08.2025 nr 5-1/21-0005-167-1

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: legal@mmgrupp.ee

Teade järelevalvemenetluse lõpetamisest

Konkurentsiamet lõpetab 31.03.2021 alustatud järelevalvemenetluse alljärgnevatel asjaoludel ning vastavalt KonkS § 63^4 lg 1 p 1.

Konkurentsiamet kahtlustas MM Grupp OÜ-d (endise ärinimega UP Invest OÜ) konkurentsi kahjustavas tegevuses. Asjas kogutud tõendusmaterjal näitab, et MM Grupp OÜ omandas 100% osaluse ettevõtjates Forum Cinemas OÜ, Forum Cinemas Latvia OÜ ja Forum Cinemas Lithuania OÜ ja jõustas koondumise ilma kohase Konkurentsiameti poolse *ex ante* kontrollita. Siiski tuleb 31.03.2021 alustatud järelevalvemenetlus lõpetada.
Menetluse lõpetamise tingib ühelt poolt asjaolu, et kõik tõendid ei ole Konkurentsiametile kättesaadavad, ning need mis on kättesaadavad, ei ole piisavad, et veenvalt põhistada etteheidet keelatud teo toimepanemise kohta. Samuti on menetluse lõpetamine põhjendatud kehtiva õigusruumi piirangutega, mis ei anna Konkurentsiametile võimalust rakendada meetmena koondumise tagasipööramise nõuet (nn *de-merger* nõue).
Arvestades asjaolu, et puuduvad tõhusad meetmed kinoturul konkurentsi taastamiseks koondumise eelsele tasemele ning kuigi asjas kogutud tõendid olid piisavad rikkumise kahtluse tekkimiseks, ei piisa neist riiklikuks sekkumiseks, ei ole menetlusega jätkamine Konkurentsiameti hinnangul lihtsalt otstarbekas.

1. Faktilised asjaolud ja menetluskäik

1.1. Forum Cinemas OÜ osaluse omandamine UP Invest OÜ poolt

21.09.2020 esitati Konkurentsiametile koondumise teade, mille kohaselt vastavalt UP Invest OÜ (tulevane MM Grupp OÜ) ja Odeon Cinemas Group Limited vahel […] sõlmitud müügilepingule, kavatses UP Invest OÜ omandada 100% osaluse ettevõtjates Forum Cinemas OÜ, Forum Cinemas Latvia OÜ ja Forum Cinemas Lithuania OÜ. Konkurentsiamet andis 15.01.2021 hinnangu koondumisele seisukohaga, et koondumine kahjustaks konkurentsi kinodes filmide näitamise kaubaturgudel Tallinnas ja selle lähiümbruses ning Tartus koondumise horisontaalsete mõjude tõttu. Lisaks oleks ühe koondumise osalise tugev positsioon kinodes filmide näitamise kaubaturule vertikaalselt eelneval filmide levitamise kaubaturul võimendanud koondumise negatiivseid mõjusid. 27.01.2021 ja 09.02.2021 esitasid

koondumisosalised kahel korral ettepanekud kohustuste võtmiseks, kuid Konkurentsiamet oli seisukohal, et kohustuste ettepanekud ei ole sobivad. Kohustused ei parandaks Konkurentsiameti hinnangul konkurentsi kahjustumist kinodes filmide näitamisel Tallinnas.

16.02.2021 asutati Cinerock OÜ, mille juhatuse liige ja 100 % osanik on Kristjan Kongo ning mille äriregistris märgitud tegevusala on EMTAK 59141 Kinofilmide linastamine.

17.02.2021 esitas MM Grupp OÜ Konkurentsiametile koondumisest loobumise avalduse. […] sõlmisid Cinerock OÜ ja MM Grupp OÜ 100% osaluse ostu-müügilepingu Forum Cinemas OÜ suhtes. […]

19.02.2021 lõpetas Konkurentsiamet menetluse, kuna MM Grupp OÜ ja Forum Cinemas OÜ loobusid koondumisest.

1.2. Saturn Investments OÜ taotlus menetluse algatamiseks

Saturn Investments OÜ (edaspidi taotleja) esitas 15.03.2021 lepingulise esindaja kaudu Konkurentsiametile taotluse, milles palus: 1) algatada järelevalvemenetlus selgitamaks, kas MM Grupp OÜ omab valitsevat mõju Forum Cinemas OÜ üle; 2) algatada väärteomenetlus MM Grupp OÜ tegevuse suhtes, et selgitada välja võimalik koondumise jõustamine ilma koondumiseks luba omamata kui § 73^6 sätestatud väärteo toimepanemine; 3) algatada järelevalvemenetlus MM Grupp OÜ ja Forum Cinemas OÜ tegevuse suhtes, et selgitada välja võimalik kooskõlastatud tegevus või keelatud kokkulepete olemasolu. Väärteoteate kohaselt esines kahtlus, et MM Grupp OÜ omab (ühist) valitsevat mõju Forum Cinemas OÜ üle. Kahtlus tulenes eelkõige järgnevast: 1) Forum Cinemas OÜ 51%-ilise osaluse võõrandamine Cinerock OÜ-le toimus väga lühikese aja jooksul peale Konkurentsiameti 19.02.2021 otsust nr 5-5/2021-013, mille kohaselt MM Grupp OÜ ja Forum Cinemas OÜ loobusid koondumisest; 2) Cinerock OÜ on MM Grupp OÜ-st tugevas finantsilises sõltuvuses ning eeldatavasti MM Grupp OÜ finantseerib osaluse omandamise tehingut.

31.03.2021 teatas Konkurentsiamet, et ei alusta väärteomenetlust. Põhjenduseks tõi Konkurentsiamet välja, et taotluses esitatud asjaolud ei ole piisavad kahtluseks, et Cinerock OÜ ja MM Grupp OÜ tegevuses esineksid KonkS § 73^6 sätestatud väärteo tunnused. Äriregistri andmetele tuginedes omas Cinerock OÜ 51% ja MM Grupp OÜ 49% Forum Cinemas OÜ osalusest. Forum Cinemas OÜ põhikirja (nii 23.03.2021 kehtima hakanud kui sellele eelnenud versiooni) kohaselt on otsuste vastuvõtmiseks vajalik üle poole häältest. Konkurentsiametil ei olnud teavet selle kohta, kas osanike vahel on sõlmitud täiendavaid kokkuleppeid (nt osanike leping). Ühtlasi teavitas Konkurentsiamet 31.03.2021 teates, et alustas taotluses väljatoodud asjaolude täiendavat uurimist järelevalvemenetluse raames.

1.3. Forum Cinemas OÜ kinovaldkonna äritegevuse omandamine Coca-Cola Plaza kinos

04.04.2022 kanti äriregistrisse Forum Cinemas OÜ jagunemine vastavalt 23.02.2022 jagunemiskavale. Jagunemise käigus asutati uus äriühing Kinoplaza OÜ[1]. Kinoplaza OÜ osakapital jagunes perioodil 04.04.2022-13.04.2022 järgnevalt: 51% Cinerock OÜ ja 49% MM Grupp OÜ. Kinoplaza OÜ omandas Forum Cinemas OÜ-lt jagunemise teel Forum Cinemas OÜ kinovaldkonna äritegevuse Coca-Cola Plaza nimelises kinos (edaspidi Coca-Cola Plaza

[1] Kinoplaza OÜ registreeriti 04.04.2022, vastavalt 11.05.2022 ühinemislepingule ühines Apollo Kino OÜ-ga ning 29.08.2022 kustutati registrist.

kino), mis moodustab iseseisva majandusüksuse koos selle juurde kuuluvate varade ja lepingutega.

[…] sõlmisid Cinerock OÜ, füüsiline isik Kristjan Kongo ja OÜ LRMA 24[2] ettevõtja osa müügilepingu. Lepingu objektiks oli Cinerock OÜ-le kuuluv Kinoplaza OÜ osa […].

Seoses ülalmainitud tehinguga saatis Konkurentsiamet Cinerock OÜ-le taotluse teabe saamiseks, milles palus selgitada Coca-Cola Plaza kinoga toimunud tehingu asjaolusid, riigi poolt saadud investeerimistoetuse realiseerimisega seonduvat ning esitada Forum Cinemas OÜ ja Coca-Cola Plaza kino 2021. a müügitulu kuude lõikes.

Forum Cinemas OÜ poolt Konkurentsiametile esitatud andmete kohaselt oli Coca-Cola Plaza kinoga seotud müügitulu 2021. a […]. Coca-Cola Plaza kino müügitulu koosnes järgmistest tuludest:

[…]

[…] 2020. a Covid pandeemia piirangute tõttu oli Coca-Cola Plaza kino teatud perioodidel suletud. Sellega seoses sisaldas Forum Cinemas OÜ poolt […].

1.4. Konkurentsiameti esialgne seisukoht ja ettekirjutuse hoiatus MM Grupp OÜ-le

20.07.2023 tegi Konkurentsiamet MM Grupp OÜ-le ettekirjutuse hoiatuse, mille kohaselt kavatses Konkurentsiamet teha ettekirjutus nõudega esitada koondumise teade. Konkurentsiameti põhjendused olid lühidalt järgmised.

Konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 1 p 2 kohaselt on ettevõtja poolt valitseva mõju omandamine teise ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle koondumine, mis kuulub KonkS § 21 lg 1 alusel kontrollimisele, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 miljonit eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 miljonit eurot.

Konkurentsiametile esitatud tõenditest nähtub, et […].

09.05.2023 pöördus Konkurentsiamet hinnangu saamiseks Raamatupidamise Toimkonna poole. Raamatupidamise Toimkond oli seisukohal, et raamatupidamise olulisuse, objektiivsuse ja sisu ülimuslikkuse printsiipe arvestades, peab tehingu tulu kajastama lähtudes selle majanduslikust sisust. […]. Sellest reeglist võiks hälbida vaid juhul, kui arvel esitatud summad on raamatupidamise aastaaruande kui terviku suhtes ebaolulised. Raamatupidamise Toimkond tõi oma vastuses välja, et […]. Kui kokkulepe mahahindluse osas eksisteeris juba 31.12.2020 seisuga, siis on tegemist 2020. a. tulu vähendamisega. Kui see sõlmiti aga peale 2020. a aruande koostamist, siis kajastub mahahindluse mõju 2021. a. aruandes. Oluline kuupäev ei ole mitte „majandusaasta sulgemine 05.01.2021“, vaid raamatupidamise aastaaruande koostamise kuupäev.

Raamatupidamise Toimkonna selgitusi arvestades oli Konkurentsiamet seisukohal, et Forum Cinemas oleks pidanud […]. Raamatupidamise seaduse (edaspidi RPS) § 25 lg 2 kohaselt

[2] OÜ LRMA 24 registreeriti 04.08.2016. Perioodil 04.08.2016-03.03.2022 oli LRMA 24 OÜ ainuosanik Margus Kähri, 03.03.2022-27.04.2022 oli ainuosanik MM Grupp OÜ. Vastavalt 12.04.2022 ühinemislepingule ühines OÜ LRMA 24 MM Grupp OÜ-ga ning 27.04.2022 kustutati ettevõte registrist.

loetakse majandusaasta aruande koostamise lõpetamise kuupäevaks kuupäev, millal tegevjuhtkond või füüsilisest isikust ettevõtja kiitis majandusaasta aruande heaks. Forum Cinemas OÜ juhatus kiitis 2020 majandusaasta aruande heaks alles 15.07.2021 ehk […]. Selle põhjal järeldas Konkurentsiamet, et 2020. majandusaasta aruande koostamise lõpetamise kuupäevaks oli ettevõte teadlik […].

Eeltoodust tulenevalt luges Konkurentsiamet, et KonkS § 21 lg-s 1 sätestatud koondumise osaliste käibekriteeriumid olid täidetud, mistõttu kuulus kõnealune koondumine kontrollimisele. Seega oleks pidanud valitseva mõju omandav ettevõtja ehk käesoleval juhul MM grupp OÜ (KonkS § 25 lg 3 p 2) esitama Konkurentsiametile koondumise teate. Sellest tulenevalt kavatses Konkurentsiamet teha MM Grupp OÜ-le ettekirjutuse nõudega esitada koondumise teade.

1.5. MM Grupp OÜ vastuväited Konkurentsiameti ettekirjutuse hoiatusele

MM Grupp OÜ esitas 31.01.2024 lepingulise esindaja kaudu Konkurentsiameti ettekirjutuse hoiatusele (kokkuvõtvalt) järgmised seisukohad.

MM Grupp OÜ leidis, et Konkurentsiamet on ebaõigesti tuginenud oma ettekirjutuse hoiatuses Raamatupidamise Toimkonna seisukohale, kuna antud hinnang ei põhine tegelike asjaolude hindamisel. Nimelt ei informeerinud Konkurentsiamet Raamatupidamise Toimkonda sellest, et […]. Samuti jättis Konkurentsiamet märkimata, et […]. MM Grupp OÜ lepinguline esindaja tegi Raamatupidamise Toimkonnale omapoolse päringu, kus kirjeldas olukorda. Raamatupidamise Toimkonna esimees asus oma vastuses seisukohale, et ühing on käitunud raamatupidamisreeglitega kooskõlas […]. Forum Cinemas OÜ majandusaasta aruanded on 2020, 2021 ja 2022. a puhul auditeeritud ning audiitorite hinnangul on raamatupidamine korraldatud korrektselt. Seega on Forum Cinemas OÜ õigesti lugenud Coca-Cola Plaza kinoäri 2021. a müügitulu. Lisaks märkis MM grupp OÜ, et Konkurentsiamet Forum Cinemas OÜ 2020-2021. a tulu koosseisu korrigeerimisel jättis tähelepanuta asjaolu, et […]. Selle asjaolu arvestamisel oleks Coca-Cola Plaza kinoäri 2021. a müügitulu suurus veelgi väiksem, kuid Konkurentsiamet jättis vastassuunalise korrigeerimise tegemata.

Järgmisena tõi MM Grupp OÜ välja, et ettekirjutuse tegemiseks puudub seaduses õiguslik alus. Nimelt ei näe seadus ette koondumise teate esitamise ettekirjutuse tegemist. Kuigi KonkS § 54^1 võimaldab Konkurentsiametile korrakaitse erimeetmete kohaldamist, ei ole see antud juhul asjakohane. MM Grupp OÜ leiab, et korrakaitse on suunatud korrarikkumise ennetamiseks või jätkuva korrarikkumise lõpetamiseks. Väidetava täidetud tehingu korral on tegemist juba mineviku rikkumisega, millele võib reageerida asjakohasel juhul karistusõiguslike meetmetega.

Ettekirjutuse tegemist välistab ka asjaolu, et kehtiv õigus ei võimalda alustada koondumise kontrolli menetlust haldusorgani initsiatiivil. Samuti ei ole võimalik sundida isikut taotlema koondumise luba. Koondumise kontroll on olemuslikult isikut soodustava haldusakti andmise menetlus, mis saab toimuda ainult isiku enda soovil. Olukord on sama, mis oleks juhiloata sõitmise korral, jahiloata uluki küttimise korral, tegevusloa puudumise korral finantsteenuse osutamiseks, metsaraie teostamisel ilma metsateatiste/raieloata jne, ehitamisel detailplaneeringu nõudeid eirates. Ühelgi eeltoodud juhtudel ei ole võimalik kohustada isikut tagantjärele mingite lubade taotlemiseks.

Kokkuvõttes tõi MM Grupp OÜ välja, et ta ei ole seadust rikkunud ega korrarikkumisi toime pannud. Isegi kui Forum Cinemas OÜ 2020. a müügitulu arvestuses oleks olnud mingeid minetusi, ei oleks need kuidagi ette heidetavad MM Grupp OÜ-le. MM Grupp OÜ õiguseellane omandas Coca-Cola Plaza kinoäri õiguspäraselt, tuginedes heauskselt müüja varasemale

raamatupidamisele. Ülaltoodut arvestades taotles MM Grupp OÜ lõpetada järelevalvemenetlus ilma ettekirjutust tegemata õigusliku ja faktilise aluse puudumise tõttu.

2. Konkurentsiameti õiguslik seisukoht

31.03.2021 alustatud järelevalvemenetluse raames uuris Konkurentsiamet kahe ettevõtja osaluse võõrandamise tehingut, mille osas esines kahtlus konkurentsi reeglite rikkumises. Need tehingud on: 1) […] ostu-müügileping Forum Cinemas OÜ osaluse võõrandamiseks Cinerock OÜ-le ja 2) […] Cinerock OÜ-le kuuluv kinovaldkonna äritegevuse Coca-Cola Plaza võõrandamine OÜ-le LRMA 24.

2.1. […] Cinerock OÜ ja MM Grupp OÜ ostu-müügileping

[…] sõlmisid Cinerock OÜ ja MM Grupp OÜ 100% osaluse ostu-müügilepingu Forum Cinemas OÜ suhtes. […].

Konkurentsiamet kontrollis […] toimunud osaluse ostu-müügi tehingu asjaolusid. Konkurentsiamet nõudis teavet (27.05.2021, 18.06.2021, 16.07.2021, 06.10.2021, 26.03.2024, 07.05.2024, 08.05.2024) kõnealuse tehingu kohta mõlemalt osapoolelt. Teabe saamise taotlustes paluti muuhulgas selgitada osaluse edasimüüki Cinerock OÜ-le, tehingu toimumise ajajoont ning Cinerock OÜ rahaliste vahendite päritolu. Lisaks kontrollis Konkurentsiamet võimaliku MM Grupp OÜ valitseva mõju olemasolu Cinerock OÜ üle. Kogutud teabe põhjal on Konkurentsiamet tuvastanud järgmist.

KonkS § 2 lg 4 kohaselt on valitsev mõju võimalus ühe või mitme ettevõtja poolt ühiselt või ühe või mitme füüsilise isiku poolt ühiselt teise ettevõtja aktsiate või osade omamise kaudu, tehingu või põhikirja alusel või muul viisil otseselt või kaudselt mõjutada teist ettevõtjat, mis võib seisneda õiguses:
1) oluliselt mõjutada teise ettevõtja juhtorganite koosseisu, hääletamist või otsuseid või
2) kasutada või käsutada teise ettevõtja kogu vara või olulist osa sellest.

Äriregistri andmete kohaselt omas asjaomasel perioodil Cinerock OÜ 51% ja MM Grupp OÜ 49% Forum Cinemas OÜ osalusest. Forum Cinemas OÜ põhikirja (nii 23.03.2021 kehtima hakanud kui sellele eelnenud versiooni) kohaselt on otsuste vastuvõtmiseks vajalik üle poole häältest. Menetluse käigus ei tuvastatud, et MM Grupp OÜ ja Cinerock OÜ vahel oleks sõlmitud muud kokkulepped, koostöömemorandumid, ühiste kavatsuste protokollid või muud taolised dokumendid. MM Grupp OÜ omas Forum Cinemas OÜ-s vähemusosalust, mis Konkurentsiametile esitatud andmete kohaselt välistas tema võimaluse ainuisikuliselt otsuste vastuvõtmiseks.

Tehingu toimumise kiiruse osas selgitab Konkurentsiamet järgmist. Tõsi on, et Konkurentsiamet tegi koondumist keelava otsuse 15.02.2021, Forum Cinemas OÜ osaluse ostu-müügileping sõlmiti […] ning koondumise menetluse lõpetas Konkurentsiamet 19.02.2021 ettevõtjate koondumisest loobumise tõttu. Siinkohal tasub märkida, et koondumist keelava otsuse tegemise kavatsusest on Konkurentsiamet teavitanud juba 15.01.2021 ehk kuu enne tehingu toimumist. Kuigi Konkurentsiameti otsus ei olnud sel hetkel veel lõplik, võis ettevõtja siiski Konkurentsiameti põhjendustest lähtudes arvestada, et MM Grupp OÜ poolt Forum Cinemas OÜ osaluse omandamine ei pruugi olla võimalik. Seega oleks selle aja jooksul ettevõtjal võimalik kasvõi mingeid ettevalmistavaid tegevusi sooritada. Lisaks MM Grupp OÜ põhjenduste kohaselt oli Forum Cinemas OÜ juht Kristjan Kongo ise proovinud ettevõtet tervikuna (Eesti, Läti ja Leedu äritegevused) ära osta enne MM Group OÜ-Odeon Cinemas Group Limited tehingut. Sellega seoses oli mõlemal poolel tehingu tegemise huvi, mistõttu läbirääkimised ei osutunud pikkadeks. Järelevalvemenetluse jooksul ei ole Konkurentsiamet

tuvastanud asjaolusid, millega ümber lükata MM Grupp OÜ ja Cinerock OÜ poolt esitatud põhjendusi. Õigusrikkumise tuvastamiseks ei piisa oletustest ja muudest kaudsetest tõenditest. Kiired läbirääkimised ei ole seadusega keelatud. Ülaltoodud põhjendustest lähtudes ei saa Konkurentsiameti arvamusel järeldada MM Grupp OÜ valitseva mõju olemasolu Cinerock OÜ üle.

Saturn Investments OÜ tõi muuhulgas taotluses menetluse algatamiseks välja, et Cinerock OÜ rahastuse võimalike allikate osas puudub selgus. Nimelt on Kristjan Kongo ka avalikult selgitanud, et tal ei ole rahalisi vahendeid ega hetkel ei oma ka ülevaadet võimalikest rahastamise allikatest. Sellest tulenevalt järeldas taotleja, et MM Grupp OÜ finantseerib osaluse omamist.

Järelevalvemenetluse käigus on Konkurentsiamet tuvastanud, et Forum Cinemas OÜ 100% osaluse eest tasumine pidi toimuma järgmise maksegraafiku järgi […] esitatud MM Grupp OÜ 2022. a majandusaasta aruande kohaselt ei olnud tehingu eest bilansipäeva seisuga tasutud. See küll kinnitab, et Cinerock OÜ rahaliste võimaluste olukord Forum Cinemas OÜ osaluse omandamiseks oli ebaselge. Kuid ainuüksi sellest ei ole võimalik järeldada, et MM Grupp OÜ tehingut rahastas.

2.2. […] Cinerock OÜ, füüsilise isiku Kristjan Kongo ja OÜ LRMA 24 vaheline tehing

2.2.1. Forum Cinemas OÜ 2021. a müügitulu

KonkS § 19 lg 1 p 2 kohaselt koondumine on ettevõtja poolt valitseva mõju omandamine teise ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle. […] sõlmisid Cinerock OÜ, füüsiline isik Kristjan Kongo ja OÜ LRMA 24 ettevõtja osa müügilepingu. Lepingu objektiks oli Cinerock OÜ-le kuuluv kinovaldkonna äritegevus Coca-Cola Plaza kinos Tallinnas. Tehingu tulemusel omandab OÜ LRMA 24 (alates 27.04.2022 on ühinenud MM Grupp OÜ-ga) valitseva mõju Cinerock OÜ osa üle, kuhu kuulub Coca-Cola Plaza kinoäri tegevus. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p-s 2 sätestatud viisil.

KonkS § 21 lg 1 järgi kuulub ettevõtjate koondumine kontrollimisele juhul, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot. KonkS § 25 lg 1 p 2 kohaselt teatatakse Konkurentsiametile koondumisest enne koondumise jõustumist ning pärast valitseva mõju omandamiseks tehingu tegemist. KonkS § 27 lg 6 keelab kontrollimisele kuuluva koondumise jõustamist enne, kui on tehtud koondumist lubav otsus Konkurentsiameti poolt.

20.07.2023 ettekirjutuse hoiatuses jõudis Konkurentsiamet seisukohale, et […]. […] tagajärjel osutus Forum Cinemas OÜ müügitulu 2021. a vähem kui 2 000 000 eurot, mistõttu ei kuulunud Cinerock OÜ, Kristjan Kongo ja OÜ LRMA 24 vaheline tehing kontrollile KonkS § 21 lg 1 alusel.

Järelevalvemenetluse käigus kogus Konkurentsiamet tõendeid ning tutvus menetluse osapoolte esitatud dokumentide ja seisukohtadega. Kogutud teabele tuginedes selgitab Konkurentsiamet järgmist.

Forum Cinemas OÜ 2020. a ja 2021. a majandusaasta aruanded on kättesaadavad äriregistris. Majandusaruannetesse kuuluvad raamatupidamisaruanded, mis on auditeeritud sõltumatute vandeaudiitorite poolt. Mõlemate aastaaruannete juures on olemas vandeaudiitori digitaalselt allkirjastatud kinnitus, et Forum Cinemas OÜ 2020. a ja 2021. a raamatupidamise aruanded

kajastavad kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtja finantsseisundit. Vandeaudiitorid on kinnitanud, et raamatupidamise aastaaruanded kajastavad ettevõtja finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Audiitortegevuse seadus (edaspidi AudS) seab vandeaudiitorile kutsealased nõuded ja kohustused. AudS § 40 lg 1 järgi peab vandeaudiitor täitma oma ülesandeid nõutava hoolsusega, olema objektiivne ja järgima vandeaudiitori kutsetegevuse head tava. AudS § 47 lg 1 järgi on vandeaudiitor oma kutsetegevuses sõltumatu audiitorteenuse osutamiseks sõlmitud kliendilepingu teiseks osapooleks olevast isikust, asutusest või organist.

Käesoleval juhul oli Forum Cinemas OÜ ettevõtja raamatupidamise aastaaruanne üle vaadatud vandeaudiitorite poolt. Aruannetes kajastatud varade õigsus on kinnitatud pädevate ja sõltumatute organite poolt ning puudub alus seada kahtluse alla vandeaudiitorite poolt läbiviidud kontrolli tulemusi. Sellega seoses ei ole asjakohane ette heita Forum Cinemas OÜ-le raamatupidamise ebaõigsust. Ettevõtja raamatupidamise kontrollimine väljub Konkurentsiameti pädevuse piiridest (KonkS § 55).

Forum Cinemas OÜ poolt Konkurentsiametile esitatud andmete kohaselt oli Coca-Cola Plaza kinoga seotud müügitulu 2021. a […], mis jääb alla KonkS § 21 lg-s 1 sätestatud nõuet. Hetkel kehtiv seadus ei võimalda aga kontrollida koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käive ei ületa konkurentsiseaduses sätestatud piirmäärasid ja seda isegi juhul, kui Konkurentsiameti arvamusel võib koondumine oluliselt kahjustada konkurentsi kaubaturul. Seega leiab Konkurentsiamet, et tulenevalt KonkS § 21 lg-st 1 ei kuulu vaidlusalune koondumine Konkurentsiameti kontrollimisele, mistõttu ei pidanud MM Grupp OÜ koondumise teadet esitama.

2.2.2. Ettekirjutuse tegemise alus

MM Grupp OÜ ja Forum Cinemas OÜ tegevuse kontrollimiseks algatas Konkurentsiamet riikliku järelevalve menetluse. Ettekirjutuse hoiatuses jõudis Konkurentsiamet seisukohale, et MM Grupp OÜ valitseva mõju alla kuuluva äriühingu LRMA 24 OÜ poolt Kinoplaza OÜ Coca-Cola Plaza kinoäri omandamine toimus KonkS § 27 lg-s 6 sätestatud keeldu rikkudes ehk koondumine on jõustunud enne Konkurentsiameti poolt loa saamist.

KorS § 2 lg 4 kohaselt on riikliku järelevalve menetluse eesmärgiks ennetada ohtu, selgitada see välja ja tõrjuda või kõrvaldada korrarikkumine. See tähendab, et riikliku järelevalve menetluse käigus kohaldatava meetme eesmärk on preventsioon ehk kaitstava õigushüve kahjustuse ennetamine või jätkuva kahju korral hoida ära edasine kahju.[3]

Riiklik järelevalvemenetlus on oma olemuselt haldusmenetlus, mille raames on Konkurentsiametil võimalik teha ettekirjutusi. Konkurentsiameti ettekirjutuse tegemise alus tuleneb KorS § 28, mille kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korrakaitseorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus. Ettekirjutus peab olema suunatud tuvastatud rikkumise kõrvaldamisele, st korrarikkumine peab olema jätkuv.[4] Kui KonkS § 21 lg 1 alusel kontrollimisele kuuluvast koondumisest on jäetud enne tehingu jõustumist teatamata, võib Konkurentsiamet nõuda ettekirjutusega rikkumise lõpetamist ja seega koondumise teate esitamist. Kui koondumise kontrolli menetluse käigus Konkurentsiamet tuvastab, et antud koondumine on konkurentsi kahjustav, siis keelab amet KonkS § 22 lg 3 alusel koondumise.

---

[3] Korrakaitseseaduse eelnõu (49 SE) seletuskiri, lk 11.
[4] RKHKo nr 3-15-443, p 14.

Juhul, kui kontrollimisele kuuluvast koondumisest jäetakse teatamata ja tehing jõustatakse KonkS § 27 lg 6 sätestatud keeldu rikkudes, siis jõustunud tehingu näol on tegemist teoga, mis kvalifitseerub KonkS §-s 73[6] sätestatud väärteo koosseisule. Sellisel juhul on Konkurentsiametil võimalik reageerida KonkS § 73[6] sätestatud karistusõiguslike meetmetega. Lisaks oli kuni 2013. a kehtinud konkurentsiseaduse redaktsioonis sätestatud ettekirjutuse tegemise alus, mis andis Konkurentsiametile õiguse teha ettekirjutus füüsilisele või juriidilisele isikule, kui nimetatud isik on jõustanud koondumise, mis kuulub kontrollimisele ning mille kohta ei ole tehtud vastavat otsust. Antud ettekirjutuse alusega oli võimalik kohustada ettevõtjat lõpetama või peatama konkurentsi kahjustav tegevus ning taastama õigusrikkumisele eelnev olukord, mis jõustunud koondumise puhul tähendaks tehingu tühistamist ja seega ka koondunud ettevõtjate lahku viimist. KorS-i jõustumisega tunnistati kehtetuks KonkS-s nimetatud säte. Seletuskirjas oli välja toodud, et eriseadustest väljajäetud ettekirjutuse tegemise võimalused on hõlmatud juba KorS §-dega 24 ja 28. Kui lähtuda sellest, et KonkS-i varasemas versioonis sätestatud ettekirjutuse tegemise võimalused reguleeriti KorS §-des 24 ja 28, siis iseenesest on Konkurentsiametil võimalik keelata juba jõustunud koondumise ka KorS-i alusel. Samas puudub käesoleva seisuga selles osas halduspraktika, mistõttu ei saa anda lõplikku hinnangut, mis oleks ettekirjutuse jõusse jäämise perspektiivid LRMA 24 OÜ ja Kinoplaza OÜ tehingu osas kui käibekriteerium oleks olnud täidetud.

3. Konkurentsiameti hinnang filmide linastamise turul tekkinud olukorrale

Praeguse filmide linastamise kaubaturu olukorda analüüsides puudub kahtlus, et suurema osa Eesti kinodest opereerib Apollo Kino OÜ[5]. Apollo Kino OÜ-l oli juba enne 2022. a Coca-Cola Plaza omandamist märkimisväärne turuosa. Ettevõtja ise on väitnud, et turuosa 2019. a oli vahemikus 48,5-48,9%[6]. Konkurentsiameti arvutuste kohaselt oli ettevõtja 2019. a turuosa sõltuvalt selle arvutamise aluseks olevast komponendist (kinode arv, kogu müügitulu, saalide arv, istekohtade arv, külastajate arv, pileti müügitulu arv) vahemikus […]% ehk suurusjärgult sarnane ettevõtja enda poolt väidetule. Konkurentsiseaduse § 13 lg 1 kohaselt eeldatakse turgu valitseva seisundi omamist kui ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 % käibest. Seega oli Apollo Kino OÜ turgu valitsevas seisundis juba enne Coca-Cola Plaza omandamist. Ettevõtja ise on oma turuosa 2022. a hinnanud olevat 60-70% vahel.[7] Teisisõnu on ettevõtja turuosa ja seeläbi turujõud ajas üksnes kasvanud.

Apollo kinoketi moodustas 2023/2024 majandusaasta lõpuks Eestis 11 kino, neis kokku 53 saali ja 7 415 istekohta. Konkreetsemalt paiknevad kinod järgmiselt: viis kino Tallinnas (Apollo Mustamäe, Apollo Ülemiste, Apollo Solaris, Apollo Kino Kristiine, Apollo Coca-Cola Plaza), kolm kino Tartus (Apollo Lõunakeskus, Apollo Eeden, Apollo Tasku), üks Jõhvis, Narvas, Pärnus ja Kuressaares. Alates 26.11.2024 on Apollo kinoketti lisandunud ka kino Viljandis.[8] Apollo kinoketi hinnanguline turuosa kõigub tulenevalt perioodist ja filmivalikust […]% vahel. Kui jätta arvestusest välja kinod, mille suunitlus on olla väärtfilmikino, erinevalt teistest kinodest, mis on suunatud meelelahutusele, siis alternatiivideks Apollo kinole saab lugeda Viimsi Kino (üks kinomaja Viimsis) ja Cinamon (üks kinomaja Tallinnas, T1 keskuses). Uusi kinooperaatoreid turule ei ole sisenenud.

[5] Apollo kinokett (Apollo Kino OÜ) kuulub Apollo Group OÜ kontserni, mille ainuosanikuks on MM Grupp OÜ.
[6] Tartu Ringkonnakohtu otsus nr 2-19-3212, p 15.
[7] Apollo Kino OÜ 2022.a majandusaasta aruande tegevusaruanne, lk 3.
[8] https://kultuur.err.ee/1609492168/apollo-votab-ule-eesti-viimase-forum-cinemas-kino-viljandis.

Ülaltoodud andmetest tulenevalt võib eeldada, et suurema tõenäosusega on Apollo Kino OÜ-l filmide linastamise kaubaturul turgu valitsev seisund KonkS § 13 lg 1 mõttes. Sellega seoses juhib Konkurentsiamet tähelepanu, et turgu valitsevat seisundit omavale ettevõtjale lasub eriline kohustus oma turgu valitsevat seisundit mitte kuritarvitada. Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine on eelkõige ebaõiglaste müügihindade kehtestamine, kaubaturu piiramine, ettevõtja sundimine endaga koondumiseks, võrdväärsete äripartnerite ebavõrdne kohtlemine ja muu taoline konkurentsi kahjustav tegevus (KonkS § 16 p-d 1-6). Kuigi varasem järelevalvemenetlus rikkumise tunnuste puudumiste tõttu lõpetatakse, jätkab Konkurentsiamet kinode koondumiste tulemusel järgselt tekkinud konkurentsiolukorra jälgimist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Uljana Ivanova
6672480
Uljana.Ivanova@konkurentsiamet.ee